

شیوع گرفتگی مجاری تنفسی ناشی از ورزش در کشتی گیران فرنگی حرفة‌ای

محمد علی ریبعی^{*}^۱، رضا قراری عارفی^۲، محسن قنبرزاده^۳، عبدالحمید حبیبی^۴، سید حسین مرعشیان^۵

۱- کارشناسی ارشد دانشگاه شهید چمران اهواز

۲- دانشجوی دکتری دانشگاه بیرجند

۳- استادیار دانشگاه شهید چمران اهواز

۴- دانشیار دانشگاه شهید چمران اهواز

۵- مریب دانشگاه شهید چمران اهواز

* نشانی نویسنده مسئول: بیرجند، دانشگاه پیام نور بیرجند، گروه تربیت بدنه

Email: rabiee_1367@yahoo.com

پذیرش: ۹۲/۱۰/۸

اصلاح: ۹۲/۷/۲۱

وصول: ۹۲/۶/۱۲

چکیده

مقدمه و هدف: از آنجایی که ورزش کشتی با فعالیت بدنه شدید و در عین حال دوره‌های متفاوت فعالیت فیزیکی همراه است و در زمان تمرین و مسابقات به تهیه‌ای بالایی نیاز دارد. گرفتگی مجاری تنفسی باعث کاهش ظرفیت فعالیت ورزشکار می‌شود. هدف از پژوهش حاضر؛ بررسی شیوع گرفتگی مجاری تنفسی ناشی از ورزش در کشتی گیران‌فرنگی حرفة‌ای است.

روش شناسی: جهت بررسی تحقیق از ۲۰ کشتی‌گیر (سن $۲۰ \pm ۳/۴۹$ سال، قد $۱۷۶/۰۲ \pm ۸/۸۵$ سانتیمتر، وزن $۱۴/۴۵ \pm ۷۹/۱۰$ کیلوگرم و $۴/۴۰ \text{ VO}_{2\text{max}} \pm ۴/۷۷$ میلی‌لیتر/کیلوگرم/دقیقه) در اوزان مختلف که حداقل ۷ سال به صورت حرفة‌ای ورزش می‌کردند به صورت هدفمند و در دسترس انتخاب شدند که در این تحقیق از آزمون نوار گردان آستراند به عنوان آزمون حداکثر استفاده شد. قبل از فعالیت، تست پایه اسپریومتری انجام گرفت و مجلدآ در دقایق ۱، ۵، ۱۵، ۳۰ پس از توقف فعالیت ورزشی تست اسپریومتری گرفته شد.

یافته‌ها: نتایج تحقیق نشان می‌دهد که در شاخص FEV1 در دقایق ۱، ۵، ۱۵ و ۳۰ به ترتیب کاهش $۲/۳$ ، $۵/۶$ ، $۸/۲$ و $۶/۴$ درصدی و در شاخص FEF25-75 کاهش $۱/۱۵$ ، $۸/۱$ و $۹/۲$ درصدی و در شاخص PEF کاهش $۹/۷$ ، $۷/۸$ ، $۳/۷$ درصدی مشاهده شد. این یافته‌ها نشان می‌دهد که بیشترین کاهش در دقایق ۵ و ۱۵ وجود دارد.

بحث و نتیجه گیری: میزان شیوع برونکوسپاسم ناشی از ورزش در بین جمعیت مورد مطالعه ۱۵% بود، این در حالی است که شیوع EIB در جمعیت ورزشکار متفاوت بوده و از ۱۱% تا ۵۵% متفاوت است. میزان نسبی برونکوسپاسم در مطالعه حاضر را می‌توان ناشی از شدت و مدت بالای تمرین و همچنین عوامل محیطی در بین کشتی‌گیران مورد مطالعه دانست.

واژه‌های کلیدی: برونکوسپاسم، کشتی گیران فرنگی، تهیه ریوی

است که هرگونه اختلال در کار آن موجب کاهش در عملکرد کلی بدن و برهمن خوردن سیستم اکسیژن رسانی بدن می‌شود. عدم فعالیت جسمانی و یا بر عکس فعالیت‌های بدنه خیلی شدید در طولانی مدت، ضعف عضلات تنفس و انواع آلاینده‌ها باعث ایجاد اختلالاتی در عملکرد تنفس می‌شوند و باعث

دستگاه تنفس از جمله دستگاه‌های مهم و حیاتی بدن است که کار تبادل گازهای مورد نیاز بدن را انجام می‌دهد، بدین گونه که اکسیژن مورد نیاز بدن را از محیط گرفته و دی‌اکسید کربن تولید شده در بدن را به محیط بر می‌گرداند. بدین‌بهی

نتیجه از ورزش است(۷).

در واقع، دشوار است که بگوییم آیا ورزش به عنوان یک توسعه دهنده یا به عنوان یک عامل تشدید کننده نهفته در بیماری آسم است(۸). این اشکال احتمالاً ناشی می شود از استانداردهای دوگانه در اصطلاحات که در حال حاضر استفاده exercise-induced (EIA) می شود: آسم ناشی از ورزش (EIA)، هنگامی که ورزش آسم را آشکار می کند، برونوکواسپاسم ناشی از ورزش (EIB)، که در آن ورزش است باعث آسم نهفته می شود علاوه بر این، به نظر می رسد این واژگان مربوط به وضعیت افراد باشد، EIA در افراد کم تحرک و EIB در ورزشکاران استفاده می شود(۸). شیوع آسم ناشی از ورزش (EIA) در جمعیت عمومی از ۴٪ تا ۲۰٪ است(۸). شیوع EIB در جمعیت ورزشکار متفاوت بوده و از ۱۱٪ تا ۵۵٪ متفاوت است(۹،۱۰).

ورزش کشته به عنوان یکی از رشته های ورزشی سنگین و برخوردي که شرکت در رقابت ها و حتی تمرینات آن آمادگی جسمانی بالائی را می طلبد، مطرح می باشد(۱۰). مطالعات مختلفی بر روی انواع ورزش ها و برونوکواسپاسم ناشی از آنها انجام شده است و بر این اساس ورزش ها به دو دسته تقسیم می شوند. دسته اول ورزش هایی هستند که احتمال ایجاد برونوکواسپاسم در آنها زیاد است. این ورزش ها عموماً ورزش هایی هستند که یا در هوای سرد و خشک انجام می شوند مانند اسکی و هاکی روی یخ و یا ورزش هایی هستند که به حجم تهويه ای بالايی نياز دارند مانند بسكتبال، فوتbal آمريكي—ایي، دوچرخه سواري و دوی استقامت. دسته دوم ورزش هایی هستند که مدت کوتاهی به طول می انجامد مانند وزنه برداري ورزش های رزمي، كشتی، و يا از شدت بالايی برخوردار نيستند مانند گلف، والبيال و شنا(۱۱).

گيم و بل (۲۰۰۶)، تاثير یک فصل رقابتی بر روی عملکرد ریه و توان هوایی در هاکی بازان دانشگاهی را مطالعه کردند. آنها حجم های ریوی و $VO_{2\max}$ را در ۴۰ بازيکن هاکی روی یخ، قبل و بعد از فصل مسابقه اندازه گيري کردند. داده های بدست آمده نشان داد که مقدار $VO_{2\max}$ بعد از فصل تغيير معنی داري نداشت. همچنين درصد ظرفیت حياتی قوي با فشار(FVC) و حجم بازدمی (Forced Vital Capacity) قوي با فشار در ثانیه اول (FEV1) اغلب در ورزشکاران حرفه اي، شايد به عنوان یک

محدوديت در جريان دم و بازدم و افزایش مقاومت در راه های تنفسی می شوند. فعالیت اندامهای تنفسی به ويژه زمانی که فرد فعالیت خيلي شدیدی داشته باشد، ممکن است با اشکالاتی رو به رو شود(۱). به نظر می رسد در فعالیت های خيلي شدید، ورزشکار به دليل نفس مکرر هوا به درون مجاری تنفسی به ويژه مجاری نای، با محدوديت هایي در حجم ها و ظرفیت های ریوی مخصوصاً ظرفیت های دیناميک مواجه شوند. ريه ها در هنگام فعالیت های شدید به دم و بازدم عميق تر و سرعت جريان هواي سريعتري نياز دارند که بر اثر مقاومت در مسیرهای تنفسی و فيروزه شدن اين مسیرها محدوديت های زيادي در اجرتها به وجود می آيد(۲).

سالهاست که انقباض برونش ها ناشی از ورزش (EIB) (exercise induced bronchoconstriction) به عنوان یک شکل از آسم در نظر گرفته شده است که می تواند با ورزش و آلدگی هوا برانگیخته شود(۳). با اين حال، مطالعات بيشتر نشان داد که، در بیماران مبتلا به آسم تنها مشاهده نمی شود، بلکه در افراد سالم نيز دیده شده است. EIB به عنوان انقباض حاد برونش ها و برگشت پذير ۵ تا ۱۵ دقيقه پس از ورزش در برخی افراد حساس شرح داده شده است(۴،۳).

ويلبر و همکاران (۲۰۰۰) دو مكانيسم بالقوه برای EIB را ارائه دادند: اولين فرضيه افزایش اسمولارите که پيشنهاد می کند تنفس طولاني مدت در هوای سرد و خشک موجب کاهش گرما و رطوبت هوای مجاری تنفسی، افزایش اسمولارите و افزایش انتشار واسطه های تنگ کننده برونش ها در سلول های اپителیال برونش می شود. فرضيه دوم، هزينه های حرارتی است که نشان می دهد که تنفس در هوای سرد و خشک باعث کاهش گرما در رگ های برونش ها در طی ورزش می شود، و واکنش پرخونی پس از آن در راه های هوایي باعث برونوکواسپاسم می شود(۵،۶). هر دو فرضيه التهاب و فعل شدن ماست سل ها (mastcells) یا ماستوسيت هارا در توسعه EIB مد نظر قرار می دهند، اگر چه مكانيسم های تحریک پاسخ های التهابي فرض شده متفاوت هستند(۵). به هر دليل، نتایج EIB باعث آريتمي های قلبي(۶)، سرفه، خس خس سينه، درد قفسه سينه و تنگی نفس بعد از تمرين می شود(۳). برونوکواسپاسم و پاسخ بيش از حد راه هوایي ناشی از ورزش ، اغلب در ورزشکاران حرفه اي، شايد به عنوان یک

توسعه و ضعف سیستم تنفسی می‌تواند به عنوان عامل محدود کننده چنین فعالیت‌هایی مطرح شود، ارزشمند می‌باشد. لذا مطالعه حاضر به بررسی شیوع گرفتگی مجازی تنفسی ناشی از ورزش در کشتی گیران فرنگی حرفه‌ای پرداخته است.

روش شناسی

مطالعه از نوع توصیفی است که در سال ۱۳۹۱ انجام شد. در این تحقیق ۲۰ نفر از کشتی گیران حرفه‌ای استان خوزستان و تعدادی از کشتی گیران تیم ملی که حداقل ۷ سال به صورت حرفه‌ای ورزش می‌کردند به صورت هدفمند و در دسترس انتخاب شدند. وسیله پرسشنامه اطلاعاتی پیرامون داشتن بیماری تنفسی نظیر: آسم، آرژی، مصرف دخانیات، احساس خستگی در حین فعالیت ورزشی، سابقه مراجعه به پزشک به دلیل بیماری‌های ستون فقرات و همچنین سابقه ورزشی بدست آمده است.

قبل از انجام تست اسپیرومتری مشخصات قدر، وزن و سن آزمودنی‌ها گرفته شده و در برگه ویژه مشخصات فردی ثبت می‌شد. سپس این اطلاعات و به علاوه اطلاعات محیطی از قبیل دمای محیط و درجه حرارت اتاق جهت کالیبره کردن دستگاه اسپیرومتری، قبل از انجام تست وارد دستگاه اسپیرومتر می‌شدند. برای بدست آوردن شاخص‌ها و ظرفیت‌های ریوی از دستگاه اسپیرومتر دیجیتالی مدل HI-601 مجهز به صفحه نمایش و چاپگر، ساخت کشور ژاپن، استفاده شده است. از آنجا که وضعیت بدن در زمان اجرای آزمون برحجم‌ها و ظرفیت‌های ریوی اثر مهمی دارد، همه آزمودنی‌ها موقع اجرای آزمون به یک شیوه آزمون می‌شوند. به طوری که همه آزمودنی‌ها بر روی صندلی نشسته و برآن تکیه می‌دادند و سعی می‌شد تا آزمودنیها وضعیت مناسبی برای انجام آزمون به خود بگیرند. همچنین قبل از اجرای آزمون‌ها روش اجرا و چگونگی عملکرد آزمودنی‌ها برای اجرای آزمون به طور کامل توضیح داده می‌شد و برای آنان به طور عملی نحوه اجرای آزمون نمایش داده و از آزمودنی‌ها خواسته شد که چندین بار آزمون را قبل از اجرای واقعی آن به صورت آزمایشی تکرار نمایند تا با نحوه اجرای آن آشنا شوند. صحت آزمون با توجه به نمودارهای ثبت شده توسط دستگاه و هم توسط محقق با توجه به منابع موجود تائید شده است. نتایج درصد پیش‌بینی

(Volume in One Second) بعد از فصل دچار کاهش معنی داری شد. آنها نتیجه گرفتند که تعدادی از هاکی بازان، در اثر سرما و آلودگی‌های محیطی فضای مانند سولفوراکسید دچار محدودیت راه‌های تنفسی می‌شوند (۱۲).

بونال و همکاران (۴) شیوع برانکوسپاسیم ناشی از ورزش را در ورزشکاران حرفه‌ای مورد مطالعه قرار دادند. این تحقیق بر روی ۱۲۶ ورزشکار نخبه شامل ۸۵ فوتbalیست، ۲۵ کاراته کار، ۱۱ شناگر و ۵ کشتی گیر انجام شد. شاخص‌های اسپیرومتری در این گروه‌ها قبل و بعد از ۱۰ دقیقه فعالیت بر روی تردیمیل مطابق با پروتکل بروس اندازه گیری شدند. این تست‌ها در شرایط آزمایشگاهی، ۴۰ تا ۴۵ درصد رطوبت، دمای ۲۵ تا ۲۰ درجه سانتی گراد و فشار جو برابر با ۷۵۰ تا ۷۶۰ میلی متر جیوه گرفته شدند. به وسیله تغییرات در جریان هوایی و تست‌های اسپیرومتری در جرایتی از برانکوسپاسیم در بین ورزشکاران مشاهده شد. ۱۰ درصد کاهش در FEV1 و یا ۱۵ درصد کاهش در جریان بازدمی قوی (Forced Expiratory FlowFrom 25% to 75%) ۷۵ - ۲۵ درصد FEF25-75 (۴) نشانه‌هایی از بروز برانکوسپاسیم ناشی از ورزش است. ۱۱ درصد معادل ۱۴ نفر از ورزشکاران بیشتر از ۱۰ درصد کاهش در FEV1 نشان دادند. ۱۴ درصد معادل ۱۸ نفر از ورزشکاران بیشتر از ۱۵ درصد کاهش در FEF25-75 نشان دادند و سرانجام ۱۱ درصد معادل ۱۴ نفر نیز بیشتر از ۱۵ درصد کاهش در PEF داشتند (۳).

توان هوایی تحت تاثیر عوامل مختلفی از جمله سن، وراثت، جنس، ترکیب بدنی، سطح فعالیت بدنی و کارآیی خود دستگاه تنفس قرار می‌گیرد (۱).

باتوجه به اینکه در حین ورزش، نیاز به اکسیژن و تنفس افزایش می‌یابد و گردش هوا در مجازی هوایی بیشتر است، از یک سو فرصت گرم و مرطوب شدن هوا کمتر بوده و از سوی دیگر تاکنون مطالعات کمتری بر روی گرفتگی مجازی تنفسی کشتی گیران حرفه‌ای انجام شده است و محقق تنها یک مطالعه را مشاهده کرده است، بر این اساس مطالعه و بررسی سیستم تهویه در ورزشکاران، بویژه بررسی تاثیر تمرینات خاص ورزشی بر روی عملکرد دهای ریوی و میزان شیوع برانکوسپاسیم در ورزشکاران رشته‌های مختلف، بخصوص رشته‌های ورزشی شدید و تناوبی مانند کشتی که در آنها عدم

۱۰ درصدی در FEV1 و یا کاهش ۱۵ درصدی در FEF25-75 و کاهش ۱۵ درصد در PEF نشانه هایی از بروز برانکواسپاسم ناشی از ورزش است^(۴). که در این تحقیق از آزمون نوار گردان آستراند به عنوان آزمون حداکثر و هم چنین برآورد $\text{VO}_{2\text{max}}$ استفاده شد^(۱۵).

آزمون ها برای هریک از نمونه ها نیز ثبت شده است. برای اندازه گیری درصد تغییرات شاخص های برونوکواسپاسم از فرمول زیر استفاده شد^(۱۳).

$$\frac{\text{post test} - \text{pre test}}{\text{pre test}} \times 100$$

درصد تغییرات

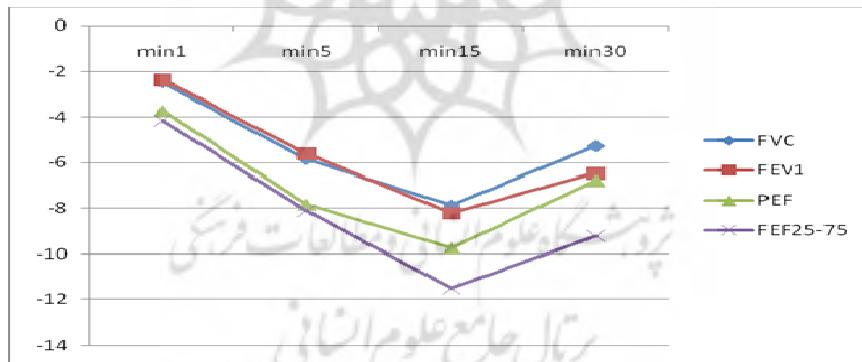
یافته ها

نتایج مربوط به مشخصات عمومی آزمودنی ها و متغیرهای مورد مطالعه در جداول شماره یک و دو ارائه شده است.

بهترین روش برای تشخیص EIB مشاهده تغییرات در راه های هوایی پس از تست ورزش است. معمولاً ۵ تا ۱۵ دقیقه پس از ورزش EIB آشکار می شود، برای آشکار کردن برونوکواسپاسم از آزمایش عملکرد تنفسی در دقایق ۱، ۵، ۱۵ و ۳۰ پس از انجام آزمون حداکثر استفاده شد^(۳, ۱۴). و کاهش

جدول ۱. متغیر های آنتروپومتریکی و قلبی عروقی آزمودنی ها

متغیر	حداکثر اکسیژن مصرفی(میلی لیتر بر کیلوگرم بر دقیقه)	وزن (کیلوگرم)	قد (سانتی متر)	سن (سال)	شاخص توده بدن(وزن/قد ^۲)	تعداد	میانگین	انحراف استاندارد
						۲۰	۲۵/۲۲	۳/۰۴
						۲۰	۲۲/۶۲	۳/۴۹
						۲۰	۱۷۶/۰۲	۸/۸۵
						۲۰	۷۹/۱۰	۱۴/۴۵
						۲۰	۴۷/۷۷	۴/۴۰

شکل ۱. نمودار درصد تغییرات شاخص های برونوکواسپاسم در کشتی گیران حرفه ای (درصد تغییرات در زمان های ۱، ۵، ۱۵ و ۳۰ دقیقه بعد از تست ورزشی نسبت به قبل از تست ورزشی)

جدول ۲. نتایج تست عملکرد تنفسی و درصد تغییرات شاخص های برونوکواسپاسم در کشتی گیران حرفه ای

متغیر	قبل از تست ورزشی	۱ دقیقه بعد از تست	۵ دقیقه بعد از تست	۱۵ دقیقه بعد از تست	۳۰ دقیقه بعد از تست
FVC	۴/۳۰ ± ۰/۵۴	۴/۲۰ ± ۰/۵۵	۴/۰۵ ± ۰/۵۳	۳/۹۷ ± ۰/۵۲	۴/۰۸ ± ۰/۵۱
	-	-	-۲/۴۹ ± ۱/۷۶	-۵/۸۶ ± ۲/۲۴	-۵/۲۸ ± ۲/۲۸
	۳/۹۵ ± ۰/۵۰	۳/۸۵ ± ۰/۵۰	۳/۷۲ ± ۰/۴۸	۳/۶۲ ± ۰/۴۶	۳/۶۹ ± ۰/۶۸
FEV1	-	-	-۲/۳۷ ± ۱/۶۴	-۵/۸۱ ± ۱/۸۴	-۸/۲۲ ± ۱/۹۸
	۸/۶۱ ± ۱/۷۵	۸/۳۰ ± ۱/۷۶	۷/۹۶ ± ۱/۷۴	۷/۷۹ ± ۱/۷۰	۸/۰۴ ± ۱/۷۰
	-	-۳/۷۲ ± ۲/۶۹	-۷/۸۳ ± ۴/۰۰	-۹/۷۳ ± ۳/۰۸	-۶/۷۸ ± ۴/۵۴
PEF	متغیر	متغیر	متغیر	متغیر	متغیر
	درصد تغییرات	درصد تغییرات	درصد تغییرات	درصد تغییرات	درصد تغییرات
	FVC	FEV1	PEF		

قبل از تست ورزشی		۱ دقیقه بعد از تست	۵ دقیقه بعد از تست	۱۵ دقیقه بعد از تست	۳۰ دقیقه بعد از تست
متغیر	درصد تغییرات	-	-۴/۱۵ ± ۱/۶۴	-۸/۱۱ ± ۲/۵۸	-۱۱/۵۰ ± ۲/۶۱
FEF25-75	درصد تغییرات	-	۵/۶۵ ± ۱/۰۵	۵/۴۲ ± ۱/۰۳	۵/۲۳ ± ۱/۰۱

(FVC) ظرفیت حیاتی قوی (لیتر بر دقیقه)، (FEV1) بازدمی قوی در ثانیه اول (لیتر بر دقیقه)، (PEF) اوج جریان بازدمی (لیتر بر دقیقه)

و شیوع برانکو اسپاسم ناشی از ورزش در بین ورزشکاران شرکت کننده در المپیک زمستانی ۱۹۹۸ را ۲۳ درصد گزارش کردند.^(۴) ماروترا و همکاران (۱۹۹۸) در تحقیقی به مقایسه شخص‌های عملکرد ریوی در بین ورزشکاران ۴ رشته مختلف ورزشی در هندوستان پرداختند. برای این کار ۱۸ فوتbalیست، ۱۹ هاکی کار، ۲۰ شناگر و ۱۸ بسکتبالیست و یک گروه ۲۰ نفری از دانشجویان پزشکی نیز به عنوان گروه کنترل انتخاب شدند. نتایج نشان داد که هر چهار گروه ورزشکار در شاخص های ظرفیت حیاتی قوی (FVC)، (FEV1) و (PEF) نسبت به گروه کنترل مقادیر بالاتری را نشان دادند. در بین گروه‌ها نیز گروه شنا بیشترین افزایش را در شاخص‌های عملکرد ریوی (PEF و FEV1) و (FVC) داشت.^(۱۷) پوچانتاتی و همکاران (۲۰۰۵) در تحقیقی اسپاسم برونژنی ناشی از ورزش را در میان اسکی بازان نخبه فنلاندی بررسی کردند. برای انجام این کار ۲۰ اسکی بازان انتخاب شدند. بعد از اندازه گیری پارامترهای اسپیرومتری روش نشان داد که ۳۵ درصد از اسکی بازان درجهاتی از برانکو اسپاسم ناشی از ورزش دارند. بیشترین کاهش در بین شاخص‌های ریوی مربوط به کاهش در اوج جریان بازدمی (PEF) بود. به نظر می‌رسد که نقش سرما در شیوع اسپاسم برونژنی ناشی از ورزش درین دارند. بیشترین کاهش در بین مسیرهای هوایی کوچک ایجاد می‌شود و باعث کاهش در مرتبط شدن، نوعی انسداد در مجرای ریوی برویه در شاخص‌های عملکردی ریه می‌شود.^(۱۸) بونینی و همکاران (۲۰۰۷) در تحقیقی تست‌های عملکرد ریه را به منظور وجود درجهاتی از آسم ورزشی و یا آلرژی تنفسی در ورزشکاران نخبه بررسی کردند. ۹۸ ورزشکار المپیک ۲۰۰۴ مورد مطالعه قرار گرفتند. بعد از اندازه گیری تست‌های اسپیرومتری نتایج نشان داد که شیوع آسم در بین این ورزشکاران به میزان ۲۰/۴ درصد است.^(۱۹)

بحث و نتیجه گیری

از آنجایی ورزش کشتی با فعالیت بدنی شدید و در عین حال دوره‌های متفاوت فعالیت فیزیکی همراه است و در زمان تمرین و مسابقات به تهویه‌ای بالای نیاز دارد. گرفتگی مجازی تنفسی باعث کاهش ظرفیت فعالیت ورزشکار می‌شود.^(۱۰) نتایج تحقیق نشان می‌دهد که در شاخص FVC در دقایق ۱، ۵، ۱۵ و ۳۰ به ترتیب کاهش ۶/۴، ۵/۶، ۲/۳، ۸/۲ و ۱۱/۵ درصدی و در شاخص FEF25-75 کاهش ۹/۲ درصدی و در شاخص PEF کاهش ۶/۷، ۷/۸، ۳/۷ و ۹/۷ درصدی مشاهده شد. این یافته‌ها نشان می‌دهد، که بیشترین کاهش در دقایق ۵ و ۱۵ وجود دارد. نتایج تحقیق هیچ کاهشی در میانگین‌ها شاخص‌های تنفسی که نشان از بروز برонکو اسپاسم باشد در کشتی گیران مشاهده نشد و در شاخص FEF25-75 و PEF میانگین این شاخص‌ها به برонکو اسپاسم نزدیک شد و در ۳ نفر کاهش FVC به میزان ۱۰ تا ۱۲ درصد مشاهده شد ولی در مجموع، میانگین‌ها به حد برонکو اسپاسم نرسید. اسامیت و همکاران (۲۰۰۲) در تحقیقی تحت عنوان شیوع انسداد مجازی هوایی در ورزشکاران ایرلندی به بررسی محدودیت و انسداد راههای هوایی و بروز اسپاسم برانشی و آسم ناشی از ورزش در بین ورزشکاران دانشگاهی ایرلند پرداختند. آنها ورزشکاران را به پنج گروه: ورزش‌های میدانی، ورزش‌های سالنی، ورزش‌های استقامتی، ورزش‌های رزمی و شنا تقسیم کردند. درجات متفاوتی از اسپاسم برانشی گزارش شد که بیشترین میزان در گروه شنا دیده شد و ۶/۹ درصد کاهش در FVC در آنها مشاهده شد. به عقیده اسامیت و همکاران بیشترین کاهش در ارزش‌های ریوی متعاقب ورزش‌های شدید که در محیط‌های سرد انجام می‌شوند، اتفاق می‌افتد.^(۱۶)

راندل و جانکسون (۲۰۰۲) نیز ۱۷ درصد شیوع برانکو اسپاسم ناشی از ورزش را در بین ورزشکاران دونده استقامتی و ۸ درصد در بین دونده کاران سرعانگی گزارش کردند

گیری شده ارزش‌های به دست آمده بالاتر از مقادیر پیش‌بینی شده توسط دستگاه بود و بعد از پایان مسابقه نیز تفاوت معنی داری در بین شاخص‌ها نسبت به قبل از مسابقه به دست نیامد. آنها عقیده داشتند که در بین این گروه محدودیت‌های تنفسی نظیر آسم، انسداد مجاری تنفسی و یا برانکواسپاسم ناشی از ورزش وجود ندارد (۲۲).

میزان شیوع بروانکواسپاسم ناشی از ورزش در بین جمعیت مورد مطالعه ۱۵٪ بود، این در حالی است که شیوع EIB در جمعیت ورزشکار متفاوت بوده و از ۱۱٪ تا ۵۵٪ متفاوت است (۸). و استراتژی‌های غیر دارویی برای کمک به ورزشکاران برای کاهش شدت علائم EIB می‌توان استفاده از ماسک را در هنگام فعالیت و مرتبط کردن هوا، در محیط‌های سرد و خشک، توصیه نمود (۲۳).

بسیاری از افراد مبتلا به آسم مشاهده می‌کنند که شدت EIA در هوای سرد بیشتر است. اما، تصور نمی‌شود که این تأثیر فقط بدليل هوای سرد باشد، بلکه بیشتر بخاطر این است که هوای سرد خشک‌تر از هوای گرم است.

مطالعات اندرسون و همکارانش (۱۹۸۲) نشان داد که بین دفع آب از مجاری تنفسی و شدت EIB رابطه مستقیمی وجود دارد، که پیشنهاد می‌کند، هوای خشک، گرم یا سرد، نسبت به هوای مرتبط، محرك قوی‌تری برای EIB است. تحقیقات جدیدتر نشان داد که شدت EIA با محتوای آب هوای بازدم متناسب است. علاوه، اگر هوای تنفسی گرم و مرتبط باشد، تنگی برونش‌ها کاهش یافته یا حتی ازبین می‌رود (۲۴).

شواهد موجود در مورد منشأ EIA بر یک عامل تشديدة کننده اصلی یعنی خشک شدن مجاری تنفسی، تأکید دارند. تصور بر این است که افزایش سرعت تهویه که با فعالیت ورزشی همراه است موجب جریانی از واکنش‌ها می‌شود که با کاهش آب از مایع سطح مجاری تنفسی آغاز می‌گردد و به دنبال آن، خاصیت اسمزی سلول‌های پوشاننده مجاری تنفسی تغییر می‌کند. زمانی که فعالیت ورزشی متوقف گردید، کاهش آب مجاری تنفسی به حالت طبیعی بر می‌گردد و اسمولاریته سلول‌های پوشاننده مجاری تنفسی نیز به حالت اولیه بازیافت می‌شود. اما این بازگشت تعادل با رهایش عوامل التهابی از سلول‌های آسیب‌دیده همراه است که موجب انتباخت عضلات صاف مجاری تنفسی و در نتیجه انتباخت برونش‌ها می‌شود (۲۴).

مدیلی و همکاران (۲۰۰۶) در تحقیقی تست‌های عملکرد ریه را در یک گروه دوچرخه سوار حرفه‌ایی ارزیابی کردند. ۲۵ دوچرخه سوار حرفه‌ایی با دامنه سنی ۲۷.۹-۳۷ انتخاب شدند. با استفاده از پرسشنامه سابقه ورزشی و پزشکی و همچنین وجود یا عدم وجود آسم بررسی شد. شاخص‌های FEF25-75 و FEV1/FVC در ترکیه شیوع بروانکواسپاسم ناشی از ورزش روم در ۵۲ درصد از نمونه‌ها علائمی از گرفتگی راههای هوایی فرقانی نشان دادند (۹). یوکک و همکاران (۲۰۰۴) در تحقیقی در ارزروم ترکیه شیوع بروانکواسپاسم ناشی از ورزش را در دوندگان مسافت‌های طولانی و تمرین کرده در شرایط هوایی سرد مورد مطالعه قرار دادند. ۲۰ مرد دونده مسافت‌های طولانی و تمرین کرده در شرایط هوایی سرد و ۱۹ مرد غیرفعال به منظور مقایسه انتخاب شدند. هیچکدام از شرکت کننده‌ها سابقه آسم و یا آلرژی نداشتند. برانکواسپاسم به صورت کاهش بیشتر از ۱۰ درصد در FEV1 یا کاهش بیشتر از ۱۵ درصد در FEF25-75 و یا کاهش بیشتر از ۲۵ درصد در PEFR تعریف می‌شود (راندل و جانکسون، ۲۰۰۲). قبل و بعد از تمرین شاخص‌های اسپیرومتری اندازه گیری شد. برانکواسپاسم در بین ۷ ورزشکار گروه دونده و یک نفر گروه غیرفعال مشاهده شد (۲۰).

نیتاشا و همکاران (۲۰۰۷) در تحقیقی تست‌های عملکرد ریه را در بین رشته‌های مختلف ورزشی در میان دانش آموزان دبیرستانی در ژاپن مورد مطالعه قرار دادند. آنها ۷۲ دانش آموز شامل ۵۲ پسر و ۲۷ دختر را برای این کار انتخاب نمودند. دانش آموزانی که سابقه آسم و یا بیماری‌های تنفسی و یا سابقه مصرف سیگار داشتند، از جریان کار خارج شدند. ۲۷ شناگر و ۲۶ کشتنی گیر و ۲۶ غیر ورزشکار به عنوان گروه کنترل انتخاب شدند. نتایج نشان داد که مقادیر FEV1 و FVC در دو گروه ورزشکار به طور معنی داری بالاتر از گروه کشتنی بالاتر از گروه دو گروه ورزشکار نیز این مقادیر در گروه کشتنی دارند. در بین شنا بود، ولی تفاوت معنی دار نبود (۲۱). بارکاردو همکاران (۲۰۰۷) در تحقیقی به بررسی مقادیر شاخص‌های تنفسی در بین قایقرانان لهستانی پرداختند. ۷۹ مرد قایقران عضو تیم ملی و المپیک جهت این مطالعه انتخاب شدند. با استفاده از اسپیرومتر شاخص‌های عملکردی ریه آنها قبل و بعد از یک مسابقه سرعت اندازه گیری شد. در ابتدا در تمامی شاخص‌های اندازه

مدت بالای تمرین کشتی و همچنین عوامل محیطی مانند گرد و غبار هوای و آلودگی هوا در این مطالعه دانست.

EIB در میان کشتی گیران بدون سابقه به آسم و سابقه آلرژیک حداقل ۱۵٪ است. این مقدار نشان می‌دهد که درصد قابل توجهی از کشتی گیران دچار بروونکوسپاسم می‌باشند. بنابراین با توجه به این میزان شیوع به مریبان توصیه می‌شود که کشتی گیران مبتلا به بروونکوسپاسم را شناسایی نمایند و از روش‌های دارویی و غیر دارویی برای پیشگیری و معالجه آنها استفاده شود تا در هنگام تمرین و مسابقه دچار گرفتگی مجازی تنفسی نشوند. با این حال، مطالعات بیشتری و به منظور بررسی میزان شیوع و مکانیسم بروونکوسپاسم در شرایط محیطی و زمانی متفاوت مورد نیاز است.

علی‌رغم مطالعات متعدد انجام شده هنوز این موضوع که ورزش و نوع فعالیت فیزیکی باعث آسپاسم برونش‌ها می‌شود و یا ورزش زمینه ساز تاثیر عوامل محرك بر سیستم تنفسی می‌گردد مورد بحث است. به طوری که مریبان و متخصصین علم تمرین در زمینه ورزش کشتی با آگاهی از اهمیت برخورداری ورزشکاران از فاکتورهای تهویه‌ای مطلوب در ارتقای عملکرد ورزشکاران در چتین رشته هایی، به منظور افزایش کارآیی کشتی گیران، با تجویز برنامه تمرینات ویژه با شدت‌های مختلف و با تأکید بر افزایش کارآیی سیستم تنفسی کشتی گیران سعی در آماده نمودن هر چه بهتر ورزشکاران خود برای شرکت در مسابقات و تورنمنت‌های گوناگون می‌نمایند(۱۰). با توجه به اینکه تا کنون تحقیقات کمی بر روی کشتی گیران حرفه‌ای انجام شده است می‌توان میزان نسبی بروونکوسپاسم در مطالعه حاضر را ناشی از شدت و

منابع

- Levitzky MG, Irvin CG. Pulmonary Physiology. Respiratory Care 2008;53(2):252.
- Hall JE, Guyton AC. Textbook of medical physiology: Saunders; 2010.
- Unal M, Sahinkaya T, Namarasl D. The prevalence of exercise induced bronchoconstriction in elite athletes. Journal of Sports Science and Medicine.2004;3:57-9.
- Rundell KW, Jenkinson DM. Exercise-induced bronchospasm in the elite athlete. Sports medicine. 2002;32(9):583-600.
- Ali Z, Norsk P, Ulrik CS. Mechanisms and management of exercise-induced asthma in elite athletes. Journal of Asthma. 2012;49(5):480-6.
- Elers J, Pedersen L, Backer V. Asthma in elite athletes. Expert review of respiratory medicine. 2011;5(3):343-51.
- Backer V, Lund T, Pedersen L. Pharmaceutical treatment of asthma symptoms in elite athletes—doping or therapy? Scandinavian Journal of Medicine & Science in Sports. 2007;17(6):615-22.
- Messan F, Marqueste T, Akplogan B, Decherchi P, Grélot L. Exercise-Induced Bronchospasm Diagnosis in Sportsmen and Sedentary. ISRN Pulmonology. 2012
- Medelli J, Lounana J, Messan F, Menuet J-J, Petitjean M. Testing of pulmonary function in a professional cycling team. Journal of sports medicine and physical fitness. 2006;46(2):298-306.
- Kraemer WJ, Vescovi JD, Dixon P. The physiological basis of wrestling: Implications for conditioning programs. Strength & Conditioning Journal. 2004;26(2):10-5.
- Parsons JP, Mastronarde JG. Exercise-induced asthma. Current opinion in pulmonary medicine.2009;15(1):25-8.
- Game AB, Bell GJ. The effect of a competitive season and environmental factors on pulmonary function and aerobic power in varsity hockey players. Applied Physiology, Nutrition, and Metabolism. 2006;31(2):95-100.

- 13.Mughal SA, Mughal MA, khanZardari M, Ahmed ST. A Study OF Exercise-Induced BronchospasmIn Urban And Rural School Children Of Sindh. Pak J Physiol. 2008;4(2).
- 14.Carey DG, Aase KA, Pliego GJ. The acute effect of cold air exercise in determination of exercise-induced bronchospasm in apparently healthy athletes.The Journal of Strength & Conditioning Research. 2010;24(8):2172-8.
- 15.Fatemi R, Ghanbarzadeh M. Assessment of air way resistance indexes and exercise-induced asthma after a single session of submaximal incremental aerobic exercise. Journal of Human Kinetics. 2010;25(1):59-65.
- 16.Smith E, Mahony N, Donne B, O'Brien M. Prevalence of obstructive airflow limitation in Irish collegiate athletes. Irish journal of medical science. 2002;171(4):202-5.
- 17.Mehrotra PK, Varma N, Tiwari S, Kumar P. Pulmonary functions in Indian sportsmen playing different sports. Indian Journal of physiology and pharmacology. 1998;42:412-6.
- 18.Pohjantähti H, Laitinen J, Parkkari J. Exerciseinduced bronchospasm among healthy elite cross country skiers and non athletic students. Scandinavian Journal of Medicine & Science in Sports. 2005;15(5):324-8.
- 19.Bonini M, Lapucci G, Petrelli G, Todaro A, Pamich T, Rasi G, et al. Predictive value of allergy and pulmonary function tests for the diagnosis of asthma in elite athletes. Allergy. 2007;62(10):1166-70.
- 20.Üçok K, Dane Ş, Gökböl H, Akar S. Prevalence of exercise-induced bronchospasm in long distance runners trained in cold weather. Lung. 2004;182(5):265-70.
- 21.Gupta N, Guastella P. The effects of different types of athletic training on pulmonary function in high school students.CHEST Journal. 2007;132:604
- 22.Burkhard-Jagodzińska K, Zdanowicz R, Kozera J, Borkowski L, Sitkowski D, Karpiłowski B. Verification of the basic values of respiratory indices due to Polish kayakers. Biol Sport. 2007;24(1):31-46.
- 23.Parsons JP, Mastronarde JG. Exercise-inducedbronchoconstriction in athletes.CHEST Journal. 2005;128(6):3966-74.
- 24.Godfrey R, Whyte G, Whyte G. Training specificity. The physiology of training London: Churchill Livingstone Elsevier. 2006:23-43.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

Prevalence of respiratory tract obstruction in professional foreign wrestlers

Rabiee MA¹, GharariArefi R², Ghanbarzadeh M¹, Habibi A¹, Marashiyani H¹

1- Shahid Chamran University

2-Birjand University

Received: 03/09/2013

Revised: 13/10/2013

Accepted: 29/12/2013

*Correspondence:

Mohamadalirabiee, Faculty of Physical Education and Sport Sciences, payamnourUniversity of birjand, Iran.

E-mail:

rabiee_1367@yahoo.com

Abstract

Introduction: Since wrestling is accompanied with maximal effort and entails a great deal of pulmonary respiration during training and competition, bronchoconstriction causes functionally physical capacity in wrestlers.

Purpose: The aim of the present study was to evaluate the prevalence of respiratory tract obstruction in professional Greco wrestlers.

Methods: For this reason, 20 Wrestlers (age $49/3 \pm 62/22$ years, height $85/8 \pm 02/176$ cm, weight $45/14 \pm 10/79$ kg, $\text{VO}_{2\text{max}} 40/4 \pm 77/47$ ml / kg / min) who engaged in professional wrestling for at least seven years were selectively and purposefully screened. Strand treadmill test was used as a test of maximal activity. Post-exercise spirometry test was performed in 1, 5, 15, 30 time points after stopping the exercise test.

Results: The results showed that FEV1 in 1, 5, 15 and 30 minutes decreased respectively 3/2, 6/5, 2/8 and 4/6 percents and FEF25-75 decreased 1/4, 1/8, 5/11 and 2/9 percents. A decrease of 7/3, 8/7, 7/9 and 7/6 percents was also observed in PEF. Our findings suggest that the greatest amount of decrease occurred at 5 and 15 minutes after exercise.

Discussion: The prevalence of exercise-induced bronchospasm in the study population was 15%, while the prevalence of EIB in the athlete population varies from 11% to 55%. Relative bronchospasm in this study may be due to the intensity and duration of exercise as well as environmental factors among wrestlers.

Keywords: bronchospasm, Greco wrestlers, ventilated lung